

fundacja
Instytut Aktywizacji Regionów
z siedzibą w Gdyni
adres do korespondencji:
ul. Sarnia Góra 9
84-207 Koleczkowo

Gdynia, dnia 1 sierpnia 2023 roku

Sz. P.
Komendant Wojewódzki Policji
W Gdańsku
Nadinspektor Andrzej Łapiński
Ul. Okopowa 15
80-819 Gdańsk

PETYCJA

Szanowni Państwo,

Działając na podstawie art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 11 lipca 2014 roku o petycjach (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz 870), działając w interesie publicznym w ramach prowadzonego przez naszą fundację projektu pn. „PEŁNOPRAWNI – osoby z niepełnosprawnościami jako petenci w sądach i urzędach” przedstawiamy Państwu audyt w zakresie zidentyfikowanych aspektów dyskryminacji w wymiarze sprawiedliwości i administracji publicznej, na gruncie prowadzonej sprawy. W jednej ze spraw prowadzonych przez podległą Państwu jednostkę – Komendę Miejską Policji w Lęborku, zapewniłmy pomoc prawną w ramach działań interwencyjnych na etapie postępowania dla osób z niepełnosprawnościami w zakresie zidentyfikowanych naruszeń lub ograniczeń praw człowieka, dyskryminacji i przemocy na terenie całego woj. pomorskiego. W oparciu o przeprowadzoną sprawę chcielibyśmy podzielić się z Państwem problemami jakich doświadczyła osoba z niepełnosprawnościami (dalej: ON) na etapie prowadzonego postępowania. Na podstawie art. 2 ust. 3 in fine ustawy o petycjach prosimy o ustosunkowanie się do audytu oraz odniesienie się czy zaproponowane przez nas propozycje zmian w zakresie działania Państwa instytucji mogą zostać wdrożone, jako że sprawa dotyczy życia zbiorowego lub wartości wymagających szczególnej ochrony w imię dobra wspólnego, mieszczących się w zakresie zadań i kompetencji adresata petycji.

Audyt
dotyczący zachowań dyskryminujących wobec ON - osoby z niepełnosprawnością
intelektualną w odniesieniu do Komendy Miejskiej Policji w Lęborku

Wstęp:

Celem niniejszego audytu jest zidentyfikowanie problemów związanych z zachowaniami dyskryminującymi wobec osoby z niepełnosprawnością intelektualną (dalej: ON) w kontekście prowadzonego sporu z agresywnym synem partnerki. Audyt skupi się na analizie sytuacji, przepisów prawnych powiązanych z obszarem, w którym ujawniono zachowania dyskryminujące, oraz ocenie stanu obecnej praktyki stosowania prawa. Na tej podstawie

przedstawione zostaną propozycje zmian mające na celu poprawę sytuacji osób z niepełnosprawnościami intelektualnymi oraz zapewnienie skutecznej ochrony ich praw.

Opis sytuacji:

ON zwrócił się o wsparcie w związku ze sporem prowadzonym przeciwko synowi partnerki, który jest osobą agresywną i stosuje przemoc wobec domowników, w tym ON. Pomimo wielokrotnych ustnych zawiadomień skierowanych do Policji oraz licznych interwencji funkcjonariuszy w lokalu mieszkalnym, organy ścigania nie podjęły żadnych kroków w celu usunięcia agresora z lokalu. ON, wraz z innymi domownikami, sygnalizowali funkcjonariuszom Policji potrzebę odizolowania syna partnerki, zgodnie z przepisami dotyczącymi przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Jednak funkcjonariusze nie podjęli odpowiednich działań, pozostawiając agresora samemu sobie, co skutkowało dalszymi incydentami przemocy.

Analiza:

W obecnej sytuacji funkcjonariusze Policji nie zapewnili ON odpowiedniej ochrony i nie podjęli skutecznych działań w związku z agresywnym zachowaniem syna partnerki. W rezultacie ON został narażony na dalsze zagrożenie i nie był należycie chroniony przez organy ścigania. Ponadto, funkcjonariusze nie wykazali profesjonalizmu i empatii wobec ON, nie zważając na jego indywidualne potrzeby i specyficzne trudności związane z niepełnosprawnością intelektualną.

Warto również zauważyć, że zgodnie z wytycznymi Policji, funkcjonariusze powinni profesjonalnie i taktownie obsługiwać osoby z niepełnosprawnością, a najważniejsze jest stworzenie właściwej relacji w kontakcie z takimi osobami. W niniejszym przypadku, funkcjonariusze nie spełnili tych wytycznych i nie zagwarantowali ON właściwego traktowania i ochrony.

Ocena:

W wyniku przeprowadzonej analizy, stwierdzono, że zachowania dyskryminujące wobec ON miały miejsce zarówno podczas interwencji Policji, jak i w związku z odmową zapewnienia ochrony ON na czas i w odpowiedni sposób. Naruszenie praw ON zostało zidentyfikowane w świetle przepisów Europejskiej Konwencji Praw Człowieka (EKPC), w tym artykułu 3, który zakazuje nieludzkiego lub poniżającego traktowania, oraz artykułu 14, który gwarantuje równość wobec prawa i ochronę przed dyskryminacją.

Propozycje zmian praktyki stosowania prawa:

1. Przeprowadzenie szkoleń dla funkcjonariuszy Policji w zakresie obsługi osób z niepełnosprawnością intelektualną oraz zagadnień związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.
2. Zapewnienie odpowiednich procedur postępowania w sytuacjach, gdy osoba z niepełnosprawnością intelektualną jest ofiarą przemocy w rodzinie, w tym przyjaznych i empatycznych interwencji.

3. Wdrożenie wytycznych, które precyzują odpowiednie działania funkcjonariuszy Policji wobec osób z niepełnosprawnościami, zapewniając im ochronę i bezpieczeństwo.

4. Stworzenie mechanizmu monitorowania interwencji Policji w sprawach związanych z osobami z niepełnosprawnościami intelektualnymi, aby zapobiec powtarzającym się naruszeniom praw.

5. Zwiększenie świadomości społecznej na temat praw osób z niepełnosprawnościami intelektualnymi oraz konieczności przeciwdziałania dyskryminacji, w tym poprzez kampanie informacyjne i edukacyjne.

6. Współpraca organów ścigania z organizacjami pozarządowymi zajmującymi się prawami osób z niepełnosprawnościami, aby zapewnić wsparcie i pomoc w sytuacjach przemocy domowej.

Wprowadzenie w życie zmian wynikających z niniejszego audytu przyniosłoby wiele korzyści zarówno dla osób z niepełnosprawnościami intelektualnymi, jak i dla społeczeństwa jako całości. Oto niektóre z korzyści, jakie można by osiągnąć poprzez realizację zaproponowanych zmian:

1. Ochrona praw osób z niepełnosprawnościami intelektualnymi: Wprowadzenie szkoleń dla funkcjonariuszy Policji dotyczących obsługi osób z niepełnosprawnościami intelektualnymi oraz zasad przeciwdziałania przemocy w rodzinie pozwoliłoby na bardziej empatyczne i profesjonalne podejście do tych osób. Dzięki temu osoby z niepełnosprawnościami intelektualnymi otrzymałyby lepszą ochronę i wsparcie w sytuacjach, gdy są ofiarami przemocy.

2. Zapewnienie bezpieczeństwa i dobrostanu osobom z niepełnosprawnościami: Skuteczne procedury postępowania wobec przemocy domowej w rodzinach, w których żyją osoby z niepełnosprawnościami intelektualnymi, chroniłyby te osoby przed dalszymi zagrożeniami i pozwalałyby na odizolowanie agresora. To z kolei wpłynęłoby na poprawę ich dobrostanu i jakości życia.

3. Eliminacja zachowań dyskryminujących: Działania wynikające z audytu umożliwią eliminację zachowań dyskryminujących ze strony funkcjonariuszy Policji wobec osób z niepełnosprawnościami intelektualnymi. Szkolenia i wytyczne, jak również monitorowanie działań policjantów, przyczynią się do zwiększenia świadomości o prawach i potrzebach tej grupy społecznej.

4. Zwiększenie zaufania społecznego: Skuteczne działania organów ścigania w przypadkach przemocy domowej, włącznie z przypadkami osób z niepełnosprawnościami intelektualnymi, przyczyniłyby się do zwiększenia zaufania obywateli do instytucji państwowych. Większa skuteczność i profesjonalizm Policji w rozwiązywaniu tego typu spraw wpłynęłyby pozytywnie na wizerunek organów ścigania w społeczeństwie.

5. Poprawa warunków resocjalizacji: Zwiększenie dostępności i profesjonalizmu w obszarze ochrony praw osób z niepełnosprawnościami intelektualnymi w zakresie przemocy domowej

wpłynęłoby na skuteczność działań resocjalizacyjnych. Odpowiednie środowisko i wsparcie od instytucji państwowych są kluczowe dla osób z niepełnosprawnościami intelektualnymi, które doświadczyły przemocy.

6. Przestrzeganie międzynarodowych standardów: Wprowadzenie zmian zgodnie z wytycznymi Europejskiej Konwencji Praw Człowieka (EKPC) zapewniłoby przestrzeganie międzynarodowych standardów praw człowieka i równości wobec prawa.

7. Zwiększenie świadomości społecznej: Kampanie informacyjne i edukacyjne o prawach osób z niepełnosprawnościami intelektualnymi oraz przeciwdziałaniu dyskryminacji mogą zwiększyć świadomość społeczną w tej kwestii i przyczynić się do zmiany postaw i zachowań społeczności.

Podsumowując, wprowadzenie zmian wynikających z audytu przyniosłoby wiele korzyści, w tym poprawę bezpieczeństwa i dobrostanu osób z niepełnosprawnościami intelektualnymi, eliminację zachowań dyskryminujących oraz zwiększenie zaufania społecznego do instytucji państwowych. Ochrona praw i dostęp do wsparcia dla osób z niepełnosprawnościami intelektualnymi jest fundamentalna dla tworzenia bardziej sprawiedliwego i opartego na równości społeczeństwa.

dr Piotr Kamiński
członek zarządu fundacji
Instytut Aktywizacji Regionów
koordynator projektu
„PEŁNOPRAWNI – osoby z niepełnosprawnościami jako
petenci w sądach i urzędach”, pełnoprawni.eu

- do wiadomości - Rzecznik Praw Obywatelskich.